

De houtduif bewijst: natuurbeleid kan soms best wat minder duur

Door [Gastauteur](#) - 25 februari 2025
Geplaatst in [Natuur](#)

Door Kees Over*

Op mijn biologische landbouwbedrijf in Medemblik teel ik onder meer bloemkool en broccoli. Dat verloopt best succesvol. In de landbouw heb je ieder jaar met natuurlijke invloeden te maken, maar ook met een overheid die ieder jaar de regels verandert waaraan boeren en tuinders zich dienen te houden.

Een voorbeeld van zo'n verandering is dat in Noord-Holland de houtduif in het groeiseizoen niet meer bejaagd mag worden. Maar juist in het groeiseizoen zijn bloemkool en broccoli gevoelig voor vraat door houtduiven. Op het moment dat het hartje van de kool gevormd wordt, is dat zeer aantrekkelijk voor houtduiven. Ze vreten het hartje uit de kool waardoor er geen kool meer kan worden gevormd. Schade voor de tuinder dus.

Miljoenen aan schadevergoedingen

We kennen in Nederland echter het Faunafonds waaruit vergoedingen kunnen worden uitgekeerd aan boeren en tuinders die schade aan hun gewassen melden die wordt veroorzaakt door dieren. Dit geldt alleen bij dieren die niet bejaagd mogen worden. Zo wordt er vergoeding uitgekeerd voor schade veroorzaakt door de houtduif (in het groeiseizoen), maar niet voor schade veroorzaakt door de haas. De haas is namelijk gedurende het hele jaar bejaagbaar en de houtduif maar een beperkte periode in de herfst. Andere bekende schadeveroorzakers waarvoor een vergoeding wordt gegeven zijn ganzen

De houtduif bewijst: natuurbeleid kan soms best wat minder duur

en de wolf. Vooral bij de wolf zien we een snelle stijging van de uitgekeerde schadebedragen.

De Nederlandse overheid heeft in 2014 de organisatie B12 opgericht die voor alle Nederlandse provincies het natuurbeleid uitvoert. Deze organisatie heeft ook het faunafonds onder haar beheer. Landelijk werd er in 2023 55 miljoen euro aan schade uitbetaald, in 2014 was dat nog 19 miljoen euro.

Op mijn bedrijf kreeg ik vorig jaar € 16.131 uitgekeerd voor schade aan bloemkool en € 19.513,15 voor schade aan broccoli. Op mijn areaal van 7,86 hectare komt dat neer op een schadevergoeding van € 4458,54 per hectare. Voor de overheid dus een dure regeling want voor een vergoeding van € 2500 per hectare zou ik mijn land een jaar braak willen laten liggen. Nu heb ik een klein bedrijf, maar inmiddels is het zover dat een van de grotere bloemkoolbedrijven in West-Friesland meer dan 1 miljoen aan schadevergoeding per jaar ontvangt van B12.

De uitgekeerde schadebedragen zullen bij ongewijzigd beleid steeds verder toenemen en dat zal er ook toe leiden dat de belastingen zullen moeten stijgen. Behalve de uitgekeerde schadevergoedingen zijn het ook de taxatiebureaus die betaald moeten worden en de organisatie B12 zelf. De totale kosten van B12 waren vorig jaar 100 miljoen euro inclusief de uitgekeerde schadebedragen. In dit bedrag zitten ook de kosten verwerkt van de andere taken die B12 uitvoert. Je kunt zeggen '100 miljoen euro is een druppel binnen de rijksbegroting', alleen zijn er veel van dit soort druppels.

Totaal niet duurzaam

Daarnaast stijgen de prijzen van bloemkool en broccoli doordat er minder aanbod komt vanwege de plantjes die zijn opgevreten en dus geen kool kunnen voortbrengen. Voor mij als tuinder een financieel nevenvoordeel, maar voor de consument een nadeel. Ook wanneer we het modebegrip duurzaamheid erbij betrekken, is het natuurlijk totaal niet duurzaam om eerst koolplantjes op te kweken en te verzorgen met alle input van arbeid en energie die daar bijhoort en daarna die zelfde plantjes te laten opvreten door houtduiven.

** Kees Over is biologisch boer.*

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u mee? **Kijk [HIER](#)**. Hartelijk dank!